

**LIETUVOS RESPUBLIKOS VYRIAUSYBĖS KANCELIARIJA
TARPTAUTINIŲ SANTYKIŲ IR EUROPOS SĄJUNGOS IR VIEŠOJO VALDYMO GRUPIŲ
PAŽYMA**

**DĖL LIETUVOS RESPUBLIKOS KONSULINIO MOKESČIO ĮSTATYMO NR. I-509 PAKEITIMO
ĮSTATYMO, LIETUVOS RESPUBLIKOS RINKLIAVŲ ĮSTATYMO NR. VIII-1725 1, 6, 61 IR 8
STRAIPSNIŲ IR ĮSTATYMO PRIEDO PAKEITIMO ĮSTATYMO IR SUSIJUSIO LIETUVOS
RESPUBLIKOS VYRIAUSYBĖS NUTARIMO PROJEKTŲ
(TAP 19-2110, 19-2111, 19-2112; TAIS NR. 19-14850, 19-14852, 19-14854)**

2020-01-15 Nr. NV-140

Vilnius

- 1. Projektų rengėjas.** Užsienio reikalų ministerija.
- 2. Projektų tikslas.** Patvirtinti Lietuvos Respublikos konsulinio mokesčio įstatymo Nr. I-509 pakeitimo įstatymo projektą (toliau – KMĮ projektas) ir Lietuvos Respublikos rinkliavų įstatymo Nr. VIII-1725 1, 6, 61 ir 8 straipsnių ir įstatymo priedo pakeitimo įstatymo projektą (toliau – RĮ projektas).
- 3. Dabartinė situacija.** Šiuo metu galiojantis Konsulinio mokesčio įstatymas reglamentuoja konsulinio mokesčio mokėtojus, konsulinio mokesčio objektą, jo dydį, lengvatų taikymą, mokėjimą, konsulinio mokesčio permokos grąžinimą ir šio mokesčio mokėjimo kontrolę bei jo įskaitymą į biudžetą. Konsulinis mokestis už Šengeno vizas, specialaus supaprastinto tranzito dokumento (STD) ir supaprastinto tranzito geležinkeliu dokumento išdavimas yra reglamentuoti ES teisės aktuose. Konsulinio mokesčio tarifai ir konsulinio mokesčio mokėjimo ir grąžinimo tvarka yra nustatyta Lietuvos Respublikos Vyriausybės 1994 m. lapkričio 16 d. Nr. nutarimu 1135 „Dėl Lietuvos Respublikos konsulinio mokesčio tarifų ir Lietuvos Respublikos konsulinio mokesčio mokėjimo ir grąžinimo tvarkos aprašo patvirtinimo“.
- 4. Projektų esmė.** KMĮ projektu nauja redakcija išdėstomame LR konsulinio mokesčio įstatyme siekiama atsisakyti netikslingų ir neaktualių mokestinių lengvatų (mokestinių lengvatų skaičius mažinamas nuo 25 iki 16), siūloma nustatyti naujus konsulinius mokesčius.

Projektais siekiama įgyvendinti Europos Parlamento ir Tarybos reglamento, nustatančio Bendrijos vizų kodeksą (Vizų kodeksas), nuostatas.

Teisės aktų projektais siekiama atsisakyti perteklinių teisės normų, kuriose yra daromos nuorodos į ES tiesioginio taikymo teisės aktus (reglamentus).

• **KMĮ projektu siūloma:**

- Nustatyti, kad įstatymas reglamentuoja ne tik LR diplomatinėjų atstovybių ir konsulinių įstaigų veiksmus, bet ir LR užsienio reikalų ministerijos veiksmus, atliekant konsulines funkcijas. Siekiama suvienodinti teisinį reglamentavimą su LR konsulinio statuto įtvirtinta konsulinio pareigūno apibrėžtimi, nustatančia, kad konsulinis pareigūnas yra LR diplomatas, kuriam pavesta atlikti konsulines funkcijas.
- Konsulinio mokesčio lengvatas taikyti tiek, kiek jų tiesiogiai nereglamentuoja ES teisės aktai, tarptautinės sutartys.
- Nustatyti galimybę imti konsulinį mokestį už laikinojo kelionės dokumento išdavimą; daugiakalbės standartinės formos išdavimą; už išankstinę registraciją ir priėmimo laiko rezervavimą dėl konsulinių veiksmų atlikimo konsulinėje įstaigoje, naudojantis konsulinės įstaigos lankytojų elektronine registracijos sistema.
- Nustatyti konsulinį mokestį už civilinės metrikacijos įstaigos teikiamas paslaugas (įtraukimą į apskaitą, įrašų pakeitimą, papildymą ir pan.), kai dokumentai yra perduodami per konsulines įstaigas.
- Numatyti galimybę Vyriausybei, atsižvelgiant į konsulinio veiksmo atlikimo vietą, nustatyti atitinkamą konsulinio mokesčio tarifo indeksavimo koeficientą.

- Vizų kodekse nustatytas lengvatas taikyti tik tais atvejais, kai prašymus išduoti Šengeno vizą pateikia užsieniečiai, kurių pilietybės valstybės netaiko vizų režimo LR piliečiams.
- Atsisakyti mokestinių lengvatų, neturinčių teisinio pagrindo („prašymų išduoti vizas užsieniečiams, vykstantiems lankyti sunkiai sergančio artimojo giminaičio ar šeimos nario arba į artimojo giminaičio ar šeimos nario laidotuves, arba du kartus per metus lankyti artimojo giminaičio ar šeimos nario kapo, esančio Lietuvos Respublikos teritorijoje, pateikusiems tai patvirtinančius dokumentus, nagrinėjimą“), nes tokia mokestinė lengvata nėra numatyta Vizų kodekse; atsisakyti arba susiaurinti tam tikras lengvatas, kurios praktikoje nėra aktualios.

• **RĮ projektu siūloma:**

- Siekiant vienodo ir sistemingo teisinio reguliavimo, projektą siūloma papildyti nauja dalimi, nustatančia, kad šio įstatymo nuostatos, reglamentuojančios valstybės rinkliavos dydį, atleidimą nuo valstybės rinkliavos ar valstybės rinkliavos keitimą ar neėmimą, taikomos tiek, kiek jų tiesiogiai nereglamentuoja ES teisės aktai, tarptautinės sutartys.
- RĮ projekto normų formuluotės suvienodinamos su analogiškais KMĮ projekto nuostatomis.
- Siekiant užtikrinti vienodą teisinį reguliavimą su Vizų kodekso nuostatomis ir įgyvendinant ES direktyvos nuostatas, siūloma nustatyti mokestinę lengvatą tyrėjams, atvykstantiems į Lietuvą mokslinių tyrimų vykdymo tikslais.

Priėmus teisės aktų projektus, Vyriausybė iki 2020 m. vasario 1 d. turėtų priimti įgyvendinamuosius teisės aktus:

- Vyriausybės nutarimą „Dėl Lietuvos Respublikos Vyriausybės 1994 m. lapkričio 16 d. nutarimo Nr. 1135 „Dėl Lietuvos Respublikos konsulinio mokesčio tarifų ir Lietuvos Respublikos konsulinio mokesčio mokėjimo ir grąžinimo tvarkos aprašo patvirtinimo“ pakeitimo ir papildymo“;
- Vyriausybės nutarimą „Dėl Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2000 m. gruodžio 15 d. Nr. 1458 „Dėl konkrečių valstybės rinkliavos dydžių sąrašo ir valstybės rinkliavos mokėjimo ir grąžinimo taisyklių patvirtinimo“ pakeitimo“.

Įstatymų projektų nuostatomis įgyvendinti papildomų valstybės biudžeto lėšų nereikės, į LR valstybės biudžetą bus surenkama daugiau lėšų.

5. Derinimas. Projektai teikti išvadoms gauti Finansų, Vidaus reikalų ir Teisingumo ministerijoms. Argumentai dėl pastabų ir pasiūlymų, į kuriuos buvo atsižvelgta iš dalies, teikiami derinimo pažymyje.

6. Atitiktis Vyriausybės programai. Projektas tiesiogiai Vyriausybės programos nuostatų neįgyvendina.

7. Dalykinio vertinimo išvada. Siūloma projektus svarstyti Vyriausybės pasitarime ir Vyriausybės posėdyje, apsvarsčius Tarpinstituciniame pasitarime ir atsižvelgus į Vyriausybės Teisės grupės pastabas.

Tarptautinių santykių ir ES grupės patarėja

Ingrida Kutkienė

tel. 870663830, el. p.